

GEODEZIJA V SLOVENIJI V OBDOBJU 1945-2000

1. DEL

Milan Naprudnik *

1. UVOD

Leta 1970 je Geodetski zavod SR Slovenije v sodelovanju z Geodetsko upravo SRS izdal in založil knjigo avtorja Branka Korošca Naš prostor v času projekciji - oris razvoja zemljemstva, kartografije in prostorskega urejanja na osrednjem Slovenskem. Malo držav v Evropi se lahko pohvali s tako izčrpnim in zanimivim prikazom treh medsebojno prepletajočih se znanstvenih ved. Branko Korošec je začel s Capodelmontsko "katastrsko" mapo - stensko risbo iz obdobja bron, 1600-1400 pr. n. št., nas prek Antike iz obdobja Rimljanov pripeljal v obdobje somraka - kakor je poimenoval predfevdalno in fevdalno obdobje, ter podrobno predstavil kranjskega plemiča, vojaka, topografa in zemljemerca z gradu Bogenšperk - Janeza Vajkarda Valvazorja in njegovo Slavo vojvodine Kranjske iz leta 1689. Že smo pri katastroh, najprej pri terezijanskem, sledil je franciscejski z dekretom cesarja Franca I. iz leta 1817. Zemljiška odveza kot trajna pridobitev revolucije v letu 1848 za odpravo fevdalnega reda je terjala nov zemljiško-davčni kataster, kakršen se je s posodobitvami ohranil do danes. Korošec zaključuje s katastrom kraljevine SHS, urbanizacijo Ljubljane in zemljevidi ter kartami iz obdobja tik pred 2. svetovno vojno.

Akademik, prof. dr. Svetozar Ilešič, znanstvenik evropskih dimenzij, je v uvodu knjige zapisal, da "dejanska vsebina presega to, kar je označeno v skromnem naslovu", in končal, da je knjiga "precej več, kako samo prikaz razvoja zemljemstva (...), je bogat vsestranski prispevek k doslej malo znanim stranem naše kulturne zgodovine ter zgodovine našega prostora in ravnanja z njim" (Branko Korošec, Nekaj besed za predgovor, str. 5).

Branko Korošec je bil po stroki zgodovinar, dolga leta je deloval med geodeti in prostorskimi planerji. Če k temu prištejemo njegovo znanje in temeljitost pri delu, bomo razumeli oceno dr. Ilešiča. Žal ga ni več med nami in težko bo po njegovih stopinjah opisati obdobje 1945-2000. Lahko bi to poskusilo več avtorjev skupaj, a prepustimo to skrb generaciji, ki v novem tisočletju že zapušča predavalnice. Zapisi iz povojnega obdobja me "silijo", da jih izrabim

* Soška ulica 17b, 1000 Ljubljana

za "amaterski" kronološki opis našega obdobja, tako na področju geodezije kot na področju urejanja prostora. Pri tem se zavedam odgovornosti in pričakovanj o objektivnosti pisanja, s katerim želim prispevati tudi k nadaljnjemu razvoju na obeh področjih.

Podatke za obdobje 1945-1964 sem črpal iz razpoložljive dokumentacije v arhivu GURS-a (Geodetski zavod jo je žal izločil), za obdobje 1965-1990 pa iz osebnih zapiskov. Naneslo je, da sem pretežni del tega obdobja "preživel" - uporaba tega glagola bo postala razumljiva ob koncu zgodbe - na vodilnih položajih na Geodetskem zavodu SRS in Geodetski upravi SRS, tudi kot predstavnik SR Slovenije v Svetu Zvezne geodetske uprave, ki so ga sestavljali predstavniki republik in pokrajin "rajnke" federacije. V preostalem delu tega obdobja pa sem deloval na področjih, ki so bila tesno povezana z geodezijo in sem tako lahko spremljal tok dogodkov s "strani" ali pa z "vrha".

V obdobju 1965-1985 sem pisal dnevnik - teža sprememb v razvoju stroke in odgovornost sta enostavno narekovali sprotnost registriranja. Pri vseh selitvah, službenih in zasebnih, sem jih ohranil in so do danes ostali nedotaknjeni. Takrat si nisem predstavljal, da jih bom nekega dne vzel s polic in jih izkoristil za kaj več kot za osebne spomine, vendar je naneslo drugače. Pa še osebna izpoved: danes ocenjujem dogodke za preteklo obdobje drugače, kot sem jih dojemal v središču dogajanj, in tudi iz "varne" časovne razdalje. Razmišljam, kakšna je prava resnica. Vesel bom tudi pobud za dopolnitve k opisom, spoštoval pa bom tudi "drugačno" resnico - vodil me je lastni ego.

V obdobju mojega triletnega delovanja na Geodetskem zavodu SRS nas je bilo kar nekaj, ki smo skupaj zakoličevali novo smer slovenske geodezije: Filip Debeljak, Peter Svetik, Avgust Stušek, Hinko Vodnik, Miloš Sušteršič in še kdo. V obdobju mojega "direktorovanja" na GU SRS pa smo skupaj "upravljali - pripravljali novo zakonodajo in programe del": Stanko Majcen, Mimi Žvan, Vlado Kolman, pok. Zorko Ukmar. Vso podporo smo dobili pri generaciji novih načelnikov občinskih geodetskih uprav - preveč je imen, da bi jih poskusil objektivno navesti.

Pomemben delež je k razvoju povojne geodezije prispeval pok. Miroslav Črnivec ml. - Miro, ki je deloval na pedagoškem, raziskovalnem, upravnem in izvajalskem področju, tudi Marjan Smrekar in mnogi drugi.

Med nami tudi ni več Teobalda Belca - Balčija, s katerim sva skupaj orala ledino v prelomnem obdobju na Geodetskem zavodu SRS, tj. v letih 1964-1966, tesno sodelovala v prvem obdobju mojega delovanja na Geodetski

upravi SRS v obdobju 1967-1969, ko smo začeli uresničevati pobude oziroma predloge za nadaljnji razvoj stroke. Še sva se družila in skušala zajeziti razpoke med Zavodom in novim vodstvom Geodetske uprave SRS v 70. letih in se dokončno razšla, ko sem v obdobju 1978-1984 spet vodil upravo. Nekateri so namigovali, da je šlo za osebna razhajanja, pa ni šlo. Nihil novi sub sole - nič novega pod soncem, izrek modreca Salomona, kralja Izraela in Judeje o razmerah med oblastjo in ljudstvom pred več kot 2000 leti -, je razmejeval razmerje med oblastjo (beri: upravo) in ljudstvom (beri: geodetskimi izvajalskimi organizacijami) v vseh povojnih obdobjih. V prvem, med letoma 1945 in 1964 - med trdo linijo državne uprave (GU SRS) in njenim proizvajalskim podaljškom (GZ SRS), v drugem, med 1965 in 1990, med "državo v odmiranju" in samoupravnimi krogi v delovnih organizacijah in interesnih skupnostih, in tudi po letu 1991, v obdobju trga in kapitala, za geodezijo še vedno velja Salomonov izrek. Ta obdobja tvorijo značilne prelomnice v povojnem razvoju naše stroke in so "merljiva" z vsebino geodetskih podatkov in s položajem v družbi.

Povojnega razvoja pa niso obeležili le odnosi med upravno in izvajalsko vejo, vzporedno so se spreminjala razmerja med republikami in federacijo, ki so se v geodeziji dokončno razmejila v 80. letih z ukinitvijo Zvezne geodetske uprave. Treba je zapisati, da smo imeli v "osamosvajanju" geodezije vso podporo pri takratnem predsedniku Izvršnega sveta skupščine SRS, tov. Stanetu Kavčiču, ki je že v 70. letih skušal Slovenijo izviti iz primeža Beograda. Žal mu ni uspelo - slovenski politični krogi ga niso podprli, pozneje pa so se mu "oddolžili" z definicijo: "petelin, ki je prezgodaj zakikirikal". Nam pa je ob podpori iz "domače" roke, takratnega zveznega in republiškega funkcionarja - geodeta Draga Lipiča, uspelo odpreti vrata v lastno zakonodajo, izdelavo karte 1 : 25 000 in v samostojno službo aerosnemanja, kjer smo trli orehe z zveznimi forumi, predvsem vojaškimi. In prav je, da tega ne pozabimo.

In za konec uvoda: pred mnogimi leti sem prebiral trilogijo holandskega živinozdravnika A. Roothaerta Dr. Vlimmen, ki opisuje razmere na področju veterinarstva med obema svetovnimi vojnami in ki po oceni kritikov predstavlja edinstven opis podeželske prakse. Morda se bom nekega dne lotil podobnih opisov za našo stroko v poljudni izvedbi, "začinjeno" z osebnimi doživetji v stroki in športu, "zabeljeno" z anekdotami in prigodami. Tako predvsem zase in za prijatelje, če bo pa nastalo kaj več, bodo odločili drugi.

2. OBDOBJE 1945-1963:

Soočenje generacij - začetki razhajanj med upravnim vrhom in izvajalci geodetskih del

Dogodke med 1945-1952 sta zaznamovali "trda roka oblasti" - državne uprave - na eni strani in visoka centralizacija odločanja na zvezni federativni ravni.

V letu 1945 je po končani II. svetovni vojni ostalo le dobrega pol leta. Tudi za leto 1946 ni gradiv, ki bi pričala o tem, "kaj se je dogajalo v geodeziji". Iz ustnih virov se ve, da so se opravljala tehnično-inženirska dela pri obnovi med vojno porušenih zgradb in komunikacij. Prva pisana sled se pojavi leta 1947 v glasilu Geodetski list (GL)¹ (GL, letnik 1, št. 1) z navedbo, da "iz Slovenije nismo primili nikakovih vijesti". Pri tem ne moremo mimo dogodkov na zvezni (jugoslovanski) ravni, ki so zadevali celotno območje takratne federacije. In kaj lahko zasledimo na straneh 57-62 (GL, letnik 1, št. 2, 3)? Ne pretiravam, če začnem s stavkom, da se še niso ohladile topovske cevi po končani vojni na naših tleh, ko so geodeti odprli "svojo fronto". Najvišjemu geodetskemu organu, Glavni geodetski upravi pri Vladi FLRJ, zaverovani v predvojni status in pomen zemljiškega katastra - iz upravnoadministrativnega vrha pogled ni segal dlje -, so geodetski izvajalci, zaposleni v paradržavnih ustanovah (po večini po geodetskih zavodih), dali pobudo za sklic strokovno-informativne konference. Ta je v organizaciji geodetov iz vseh republik, Glavne geodetske uprave in Geografskega inštituta J. N. A., potekala v marcu 1947 v Beogradu. Na konferenci so udeleženci podprli pobudo e nalogah in odgovornosti geodetov pri uresničevanju prvega 5-letnega plana FLRJ (po vzoru sovjetskih petletk) in se seveda zavezali, da "čemo krenuti putem, kojim nas vodi naša Vlada in naš največi rukovodilac maršal Tito". Le dva meseca pozneje je na svoji prvi seji zasedal strokovni geodetski svet in ugotovil, da so topografsko-geodetska dela izjemno pomembna za uresničenje prvega petletnega državnega plana in da so neobhodni predpogoj za izvedbo nalog na področjih elektrifikacije in industrializacije države, kot tudi za načrtovanje v kmetijstvu.

Svet je na Glavno geodetsko upravo naslovil naslednje:

- Med osnovne naloge geodetske službe je uvrstil: triangulacijo, višinske mreže in načrte (za gospodarsko pomembna območja v merilu 1 : 5000, za vsa druga območja države pa 1 : 10 000). Svet je tudi predlagal merila za izdelavo kart v merilu 1 : 25 000 s posebnim pomenom za potrebe gozdarstva, kmetijstva in narodne obrambe, kart 1 : 100 000 do 1 : 1 500 000. (Komentar: za tisto obdobje zelo smelo in hkrati vprašljivo glede utemeljenosti merila 1 : 10 000 za celo državo; zahodnoevropske države so te karte začele izdelovati kot osnovo pri pripravi regionalno-prostorskih zasnov v prvi polovici, Slovenija pa v drugi polovici 60. let). Poseben klic je veljal metodam dela, vključno z usmeritvami k fotogrametričnim snemanjem.

¹ GL - Geodetski list je prva leta po vojni izhajal kot glasilo geodetov Hrvaške, od 1953 pa kot glasilo Geodetskih sekcija Saveza društava inženjera i tehničara FLR Jugoslavije.

- Svet je podal predloge tudi glede organiziranosti geodetske službe. Na eni strani naj bi bili administrativno-operativni vrhovi za območje federacije in republik (geodetske uprave), ki skrbijo za organizacijo službe, za planiranje del ter za kontrolo, na drugi strani geodetske delovne organizacije kot izvajalke del. V nadaljevanju pa je navedeno, da se mora kontrolirati stopnja strokovnosti pri izvajanju geodetskih del. In iz tega predala še cvetke: "organizacija geodetske službe treba, da se rukovodi principom operativnosti, tj. u Glavnoj geodetskoj upravi i geodetskim upravama narodnih republika treba da bude što manji broj stručnjaka (podčrtal avtor), a sve ostale treba obuhvatiti u operativnom sektoru, t. j. privrednim preduzećima" (nihil novi sub sole). In še ena cvetka. Ker katastrska služba zavira razvoj geodetske stroke in jo omejuje pri izvajanju nalog, sprejetih s petletnim planom, je treba pristopiti "njenom odvajanju od geodetske službe".
- Svet je za področje šolstva in kadrov predlagal, da je treba povečati vpis na srednje in višje geodetske šole, predvsem pa na visoke, na katerih naj se oblikujejo čisti geodetski oddelki z možnostjo specializacije na višjo geodezijo, fotogrametrijo in geofiziko, t. i. melioracijska in kulturno-geodetska smer pa naj se izloči.

V Sloveniji je bil geodetski strokovni kader do leta 1947 zaposlen pri oddelku za kataster pri Ministrstvu za finance, Projektivnem zavodu, Upravi za melioracije, Upravi za vodno gospodarstvo, raznih manjših podjetjih in ustanovah, nekaj pa je bilo še pooblaščenih civilnih geometrov. Večino geodetskih strokovnjakov sta zaposlovala Oddelek za kataster in Projektivni zavod. Oglejmo si njuno dejavnost v teh letih.

Oddelek za kataster je imel za glavno nalogo, da ponovno vzpostavi katastrske urade po okrajih, ki jim je vojna prizadejala ogromno škodo. Predvsem je bilo treba ohraniti kataster zemljišč na tekočem. Že takrat se je pokazalo, da je nujno potrebna nova natanča izmera, ki bi predstavljala teren vertikalno in horizontalno, da bi izmera služila ne samo fiskalnim namenom, temveč tudi tehničnim in pravnim. Nujna je bila izvedba osnovnih geodetskih del, to je triangulacije in nivelmana, kar pa je bilo vse v povojih, šele nato bi se izvršila nova sistematična natančna izmera, seveda s pomočjo novega kadra, ki ga Oddelek za kataster takrat še ni imel na voljo.

Projektivni zavod je izvajal meritve za tehnične namene in je deloma uporabljal kataster, medtem ko meritve same niso bile uporabne za kataster, ker pri izmeri niso smekali posestnih meja.

Leta 1947 je bila ustanovljena Geodetska uprava LRS, v tem letu je bil ustanovljen tudi Geodetski zavod, ki je prevzel skoraj ves geodetski kader v LR Sloveniji, tudi vse strokovnjake iz katastrskih uradov pri okrajih. Tako je bil kataster prepuščen upravni veji.

Smo že v letu 1948, s pozivom v Geodetskem listu (GL), naj BIH, Črna gora, Srbija in Slovenija poravnajo Zvezi Geodetov Hrvaške članarino za leto 1947. Za nas pa je bolj zanimivo, da lahko v Geodetskem listu (1948, letnik II, št. 1-2) preberemo članek direktorja Geodetske uprave LR Slovenije, geodeta Miroslava Črnivca st. o "delu GU LRS ob vstopu v drugo leto petletke" in poglobitnimi navedbami:

1. V letu 1947 je Geodetska uprava od časa svoje ustanovitve posvetila vso pozornost pravilni zaposlitvi strokovnega kadra, s katerim je razpolagala sama. Od vsega razpoložljivega strokovnega kadra je zadolžila z administrativnimi deli le 4 strokovnjake, neposredno v operativno delo pa je bilo vključenih 45 tovarišev (komentar: v celoti upoštevan napotek zveznega sveta).
2. Za izvrševanje operativnih geodetskih nalog je bilo osnovano državno gospodarsko podjetje Geodetski zavod (GZ), razmere med izvajalci pa takratni prvi človek geodezije opisuje takole:
 - "Z evidenco o delu vsakega posameznika je bila omajana delovna disciplina dvignjena, z izdelavo polletnega plana se je posvetilo več pažnje zmogljivosti poedincev in s tem k zvišanju delovnih norm. Z evidenco o osebnih in materialnih izdatkih smo prišli do prvih podatkov, na osnovi katerih bodo določene enotne cene za geodetske storitve. Delovna zavest posameznikov, dvignjena delovna disciplina ter krepko vodstvo GZ po tov. direktorju so pripomogli do lepega delovnega uspeha, da je Geodetski zavod postavljeni plan izvršil in presegel za 10,5 %. Toda uspeh nas ne sme uspatvati ter ne sme zavesti, da tudi kritično ne pogledamo nazaj.
 - Tempo dela, ki je bil za nas nov, nas je brez dvoma zmedel in povzročil marsikake nepravilne. Eno teh nepravil so povzročili tovariši z zastarelim mišljenjem, da sta geometer in instrument, na katerega je navajen, neločljivo vezana. Ni se vodilo evidence, da mora geometer poznati vsak instrument in da se mora zlasti seznanjati z novejšimi tipi. Vodstvo ni posvetilo pažnje, da je ekonomičnejše, če je eno in isto delo izvršeno z enim samim tipom instrumenta. Tako imamo vse večje meritve izvršene z najrazličnejšimi instrumenti, kar se ne sme več ponavljati.
 - Nadaljnja slabost je obstojala v nepravilnem odnosu do kritike. Vsi tovariši so jemali kritiko povsem osebno in ne kot napotilo za odstranitev napak, zato so se napake, ki so bile pri enem tovarišu že kritizirane, ponovile pri drugem tovarišu. Ob pravilnem pojmovanju kritike in razumevanju, da se s kritiko hoče doseči splošno izboljšanje dela, se to ne bi moglo dogoditi. Stik med tovariši pri istem terenskem delu je bil izredno slab, ker tovariši niso žrtvovali nobene svobodne ure na terenu za skupni sestanek, kjer bi se pogovorili o delovnih problemih in o ukrepih za enoten

postopek, V tem pogledu je zaželjena iniciativa s strani sindikalne podružnice ter je treba takoj poudariti, da je tesnejše sodelovanje sindikata z zavodom v cilju izboljšanja delovnih odnosov neobhodno potrebno in je dolžnost nas vseh, da to tudi res ustvarimo."

3. Na koncu direktor Geodetske uprave LRS ugotavlja, da je tudi pred nameščenci geodetske uprave cela vrsta konkretnih nalog: "Vključitev vsakega posameznika v plansko delo in v delovno evidenco koristi skupnosti, ker le na osnovi plana poedincev in poedinih skupin je uspeh zveznega plana, republiških in okrajnih planov osiguran. Koristi pa tudi poedincev, ker ustvarja določeno plansko delo delovnemu človeku plemenito pobudo delovnega tekmovanja in s tem veselje do dela, ko delo ni več breme, marveč življenjska potreba. Na osnovi uspeha v planskem delu je neprimerno lažje oceniti delovni efekt posameznika in mu za opravljeno delo določiti primerno in pravično nagrado, dočim sloni ta ocena pri neplanskem delu bolj na osebnih simpatijah in občutkih, ki nas često varajo.

Plansko delo nas veže in druži v celoto, plansko delo ne pozna z delom preobloženih podrejenih in brez dela sedečih nadrejenih, v planskem delu drug drugega dopolnjujemo z zavestjo, da imamo vsi isti cilj, z delom utrditi s krvjo priborjeno svobodo delovnega ljudstva in ustvariti zanjo pogoje boljšega življenja v svobodni Titovi Jugoslaviji."

Leta 1949 zaznamuje politično življenje Goli otok, kjer so se znašli kot "informbirojevci" tudi posamezniki iz naših vrst, sicer pa se izvajalci geodetskih del (GZ) začenjajo "osamosvajati" in zasledimo oglas (Geodetski list, letnik III, št. 8-12): "Geodetsko podjetje, Geodetski zavod LR Slovenije z direkcijo v Ljubljani in sekcijama v Celju in Mariboru izvaja geodetska dela."

V letu 1950 prvič zasledimo področje tehnike in znanosti. V Geodetskem listu (GL, letnik IV, št. 1-3) je opisan računski stroj "Zagreb", predstavljen leta 1949 na zagrebškem velesejmu, s podatki: 13 koles, omogoča seštevanje, odštevanje, množenje in deljenje, je na ročni pogon. (V tistem času je tovarna računskih strojev v Švici prišla na trg z multiplikativnim računskim strojem "Millionär"). Toliko glede tehnike, iz "znanosti" pa je v št. 4-9 objavljena širša razprava za srbsko-hrvaško jezikovno območje, o pravilnosti poimenovanja "ali geodet ali geodeta?". Zmagal je "geodet", z obrazložitvijo, da bi z "a" izpadla množina. In tako "su se sastali geodete" v Beogradu in ocenjevali, kako se uresničuje petletka.

No, Slovenija ni zaostajala z napredkom v tehniki in znanosti - takrat se je bolj uporabljal izraz racionalizator ali novator - in leta 1951 zasledimo v prilogi Geodetskega glasu (GL, letnik V (28), str. 4-9) objavo Državne založbe Slovenije za prospekt "Fotogrametrija, Ivan Čuček", s sliko fotokomparatorja IDRO - Celje. Sledila je reklama za knjige: Osnove

fotogrametrije in terestrične izmere, Aerofotogrametrija in enostavni inštrumenti za izvednotenje ter Aerofotogrametrično izvednotenje s prostorskimi avtografi.

Toliko o napredku, na drugi strani pa je 31. marca davnega leta 1951 upravni odbor Geodetskega zavoda LRS sprejel obvestilo, da je mogoče nabaviti obleko in obutev za terensko delo zunaj tržnega kontingenta - takrat so še veljale posebne karte za nakup tekstila. Sledila je odobritev Zveznega ministrstva za finance in sporočilo Zvezne geodetske uprave, da je zagotovila 80-odstotni regres za nabavo "terenskih cokul, odela, dva para veša in hubertus". No, "mafija" nikoli ne počiva in to ugodnost so za terence izkoristili tudi zaposleni v pisarnah, vključno s strokovnjaki iz Geodetskega zavoda in Geodetske uprave (H. Vodnik, "Naših 30 let", str. 11).

V letu 1952 je bil osnovan "Nacionalni komite FNRJ za geodezijo in geofiziko", Slovenijo sta zastopala prof. ing. gradb. Leo Novak - geodetom je predaval nižjo geodezijo in fotografijo - in prof. ing. rudarstva Raša Vodušek - geodetom je predaval geofiziko in rudarska merjenja. V tem letu pa je bila osnovana tudi "Zveza društev geodetskih inženirjev in geometrov - GIG FNRJ". V plenum so bili iz Slovenije izvoljeni dipl. ing. Franjo Rudl, geom. Anton Košir in geom. Franjo Trnovec.

256

V letu 1952 pa iz poročila Geodetske uprave LRS zasledimo pregled opravljenih del v povojnem obdobju: za potrebe elektrifikacije je bilo izmerjenih 5000 km in trasiranih 1000 km daljnovodov, za potrebe rudnikov so bile izdelane gospodarske karte v merilu 1 : 5000 na 10 000 ha površine, za potrebe gradnje industrijskih obratov pa so bile izvršene meritve v merilih 1: 2000-2500 na 3200 ha. Kritično je bila ocenjena izmera mest na 13 000 ha, le ena tretjina pa je bila uporabna za kataster. Izmera Ormoža je bila opravljena celo brez navezave na triangulacijsko mrežo. Na 12 000 ha je opravljena nova katastrska izmera v merilu 1 : 2500 - na območjih, kjer katastrskih načrtov sploh ni bilo, ali pa so postali neuporabni. Na koncu poročila so bile napovedane arondacije in melioracije kmetijskih zemljišč.

V poročilu Geodetske uprave LRS pa ni bilo zapisano, da je 10. marca Uprava GZ LRS obvestila Javno tožilstvo LRS, da zaposleni v Geodetskem zavodu za prvo trimesečje niso dobili rednih mesečnih prejemkov, vključno s podatkom, "da uslužbencem, ki se hranijo v menzah, brez plačila ne dajejo hrane in da padata morala ter storilnost." Podpisi desetih zaposlenih in S. F. - S. L. (smrt fašizmu - svoboda ljudstvu).

(Nadaljevanje v prihodnji številki Geodetskega vestnika)

Prispelo v objavo: 2002-08-27